

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.Fontosabb alkalommal hét-
főn reggel is.

M A K FÜGGETLE

POLITIKAI NAPIL

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.

A kizsárolt ország

Makó, nov. 17.

Ha átnézzük a kormány jövő évi költségvetését, megdöbbentő kilátások tártnak a felkünkben, mert azt látjuk, hogy abban minden nemzeti célú és érdekű tétel megnyirbált és megcsönkítva van. Néptanítás, középoktatás, egészségügy, gyermekvédelem, iparfejlesztés, városok támogatása, meg ki tudná hirtelen felsorolni, mennyi közérdekű cél mind nem fejlődhetik abban a tempóban előre, amelyben törvények, vagy előző kormányok tervei szerint fejlődnie kellene. Az egész költségvetés csupa fősvény takarékoság az egészséges nemzeti fejlődés rovására.

Miért takarékosakdik így a kormány? Talán hogy a nép terhein könnyítsen, tán hogy a súlyos adókat leszállíthassa? Eszében sincs. Hiszen a nép terheit is emelni akarja. Hanem mert kell a pénz a hadsereg, a hadihajókra, a létszámemelesre.

Ennek a koldusa lesz itt minden és mindenki. A kultúra, a gazdasági fejlődés, a népjólét céljai mind hallgassanak el, vonuljanak félre, mert jön a mindenneknél előbbvaló, mindent megemésztő, telhetetlen hadsereg. Hosszu évekig nem fog itt fejlődni semmi, nem fog növekedni a támogatása semmi, mert amit csak ki tud izzadni ez az elátkozott magyar föld, amit csak ki lehet préselni ebből az átokverte nemzetből, az mind megy a hadsereg feneketlen pénztárába. Várjon mindenki, tőrjön mindenki, nélkülözzön mindenki, mert a hadseregnek kell a magyar állam minden bevétele, minden jóvedelme.

Az egészségügy, a gyermekvédelem, a közoktatás, a parcellázás, a nép földhöz juttatása, a borértékesítés, a levegőfejlesztés: mindannyi gyógyítása nemzeti életünk nyílt sebének egy pár millió korona költséggel nagy lépésekben volna előre vihető. Várjanak. Mert nem az a cél, hogy az

elmaradott Magyarország műveltségben, gazdaságban, egészségben előre haladjon, hanem az, hogy az osztrák-magyar „monarchia” katonai nagyhatalom legyen.

Ez a kormánynak és Tiszának a célja, vágya, istensége. Ezért álljon meg egész Magyarország fejlődése, ezért növekedjék a kétségbeesésig a magyar nép terhe. Ezért kell megadóztatnia a nép szükségleteit, a sót, a gyufát, petróleumot.

Asz mondják: első dolog, hogy meg tudjuk védeni magunkat s ezért első a hadsereg szükséglete. Nem igaz. Első dolog, hogy legyen mit megvédeni. Mit fog megvédeni nálunk a nagyhatalmi haderő? Az adósságainkat, a nyomoruságunkat, a semminket? Bolond ember az, aki úgy őriztet meg a birtokát, hogy a birtok egész jóvedelmét odaadja az őrzőknek.

De nem is arra készül ez a hadsereg, hogy bennünket megvédjen, nem is az a cél, hogy a hadsereg harcképességét, győzelmi kilátásait emeljék. Ha igazán erre és csak erre törekednének, akkor a magyar ezredeket feltétlenül azonnal be kellene hozniok a magyar szolgálati nyelvet. Mert az idei hadgyakorlatokon a magyarul vezényelt honvédség mindenütt fényesen legyőzte a németül vezetett közös csapatokat. S ez nem az első eset. Eddig csaknem minden magyarországi hadgyakorlatnak ez volt az eredménye. Hát ha igazán csak a harcképesség célját nézik, miért nem vonják le annak a tapasztalatnak a tanulságait?

Bécsben nem engedik nemzetivé tenni a magyarországi sereget, pedig tudják, hogy csak úgy győzhetnének vele. Mert nem arra kell nekik a közös hadsereg, hogy minket megvédjenek, hanem hogy megtartsák vele a monarchia egységét, hogy Magyarországot oda láncolják Ausztriához, elfojtsák még a gazdasági önállóságra törekvését is és kényszerítsék, hogy mindig Ausztria gyarmata legyen. Erre való, erre

alkalmas a közös hadsereg és ezért a célért kell a magyar nemzetnek áldoznia valósággal a gyermekei szájától elvett keserves milliókkal.

Ha a magyar nemzet még a Tisza létszámemelesi örjögésére se ébred fel, ha még ezeket a gyilkos terheket is magára veszi, ha még ezek ellen se próbál a végső kétségbeesés elszántságával védekezni: akkor csakugyan megérdemli sorsát.

ORSZÁGGYÜLÉS

A képviselőház ülése

— Express tudósítás —

Budapest, nov. 17.

A munkapárt tegnapi ülésén a kormány külön is felhívta a hivatelt, hogy tömegesen jöjjenek az ülésekre — tehát ma épp oly kevesen jöttek el, mint tegnap. Annyi ember azonban mégis volt, amennyi a jegyzőkönyv hitelesítéséhez kellett és így legalább a tegnapi szégyen megisméltődése volt elkerülhető.

A folyosón egyre nagyobb izgalmat idéz elő a perrendtartás, különösen pedig a 31 ik szakasz, a mely az agrár és a merkantil tábor összetűzésére kiténő alkalmat adott. Minden sarokban más-más csoport tanácskozik. És küldöttek mennek, küldöttek jönnek egyik csoporttól a másikhoz. Szorongatják a minisztert és ma igazán senki sem tudná megmondani, hogy ki lesz a győztes?

A perrendtartás vitája előtt azonban a kormány más meglepetésről gondoskodott, Lukács László a kormány nevében előterjeszti az indemnitásról szóló törvényjavaslatot.

— Ah, hát ez a nagy rend? — zugják az ellenzők.

— Nagyobb, mint az Önöké volt, — szól a munkapártiak gyöngye védekezése.

De szó, a mi szó, ezzel az indemnitással nincs sok dicsőkedni valója a kormánynak. Egy osztondei ideje volt és ma mégis indemnitást kell kérnie a Háztól... E nélkül már egy kormány se tud dolgozni...

Harmadszori olvasásban lemorzsolják a tegnap megszavazott vicinális vasuti törvényeket és azután megkezdik a perrendtartás vitájának folytatását.

Jelentéktelen szónok kezdi a vitát, a folyosóra terelődik tehát a közérdeklődés. Ott folytatódik az agráriusok és merkantilisták mérkőzése és ott igyekeznek egymást álláspontjuk megváltoztatására rábírni. Szakkérdés már rég idézett elő ekkorra felfordulást!

A szí kérdés függne a men. mintha a perrendt. elvből indulna ki, hogy rint osztassék mindenki sz. igazság.

Ez tünt ki Simonyi-Semadam Sándor beszédéből is, a mely jogász beszéde volt ugyan, de az jellemezte, hogy a néppárt ifju harcosai folyton éljenezni valót találtak benne. Persze különösen, mikor arról volt szó, hogy a zsidó kereskedőnek nem kell nagy védelmet adni. A jogból így lesz politika!

Az ülés befolyása a következő:

Elnök: Berzeviczy Albert.

Jegyzők: Randnyánszky György, Mihályi Péter, Zlinszky István.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után

Lukács László pénzügyminiszter négyhónapos indemnitásáról szóló törvényjavaslatot terjeszt a Ház elé.

Harmadszori olvasásban

tárgyalja és fogadja el ezután a Ház a pécs—bátaszéki, debrecen—nagyvárad, eszék—vinovcei, jász—apáti—vámosgyörki, arad—világosi, nagybélci—privigyei helyi érdekű vasutak engedélyezéséről, továbbá az arad—csanádi vasut engedélytartamának, valamint adó- és illetékmentessége lejáratú idjének egységesítéséről szóló törvényjavaslatokat. A letárgyalt javaslatok a főrendiháznak küldetnek át letárgyalás végett.

A polgári perrendtartáshoz.

Horváth Gyula (Kossuth-párti) szólal elsőnek. A függetlenségi párt évtizedes óhajátának megvalósulását látja abban, ha a törvényjavaslat mostani alakjában törvényerőre elelkeedik. De minthogy az ügyet nem tekintik pártkérdésnek, a maga részéről némi korrektívumot tart szükségesnek a javaslaton. Ilyen a járásbíróságok újabb túlterhelése azzal, hogy kozzájuk utasítják a 2500 K. értékig terjedő pöröket.

Nem tartja célszerűnek a kereskedelmi és váltótörvényszék megszüntetését, továbbá a szóbeli eljárás kiterjesztését, a mely utóbbi az ülnökök nagy befolyását biztosítja. Ráter a könyvkirovati illetékesség reformját tartalmazó 31. és 22. §-okra, melyeket a perrendtartás

negyven éves szégyenfoltjának

tart és a melynek megszüntetése a népnek elsőrendű érdeke. Lelkismeretlen kereskedők egész ország-részeket tettek tönkre a negyvenéves rendszerrel és mindenki tudja, hogy ha a lelksismeretlen cégek valamelyike által bepörölt vidéki kisgazdák közül egy véletlenül megjelenik a budapesti járásbírószágon, a felperes cég tévedésnek minősíti az ellene indított pört és még a költségeit is megtéríti. Persze, a többi, meg nem jelent alperesből bőven fedeződnek ezek a költségek.

NAPI HIREK

— Az utolsó szám. A „Makói Független Újság” betöltvén azt a feladatát, melyre mint legközelebbi célra éppen félévvel ezelőtt megindult volt, egyelőre beszünteti tovább megjelenségét. Különböző okok működnek közre, hogy a szerkesztőség most letegyje a tollat. Hálás köszönetet mond azonban az eddigi meleg pártoláért annak a közönségnek, melyek igaz érdekeiért e lap megjelenésének első percétől kezdve teljes önzetlenséggel és szívvel-lellekkel dolgozott.

— Justh Gyula Budapest. Justh Gyula, az országos függetlenségi és 48-as párt elnök vezére ma Budapestre utazott, hogy a képviselőház tanácskozásaiában részt vegyen a pártja ügyeit vezesse.

— Az új rend a fogasztásnál. Makó város képviselőtestületi közgyűléséhez, mint ismeretes, Galambos Ignác dr. polgármester a fogasztási adóhivatal ügykezelésére vonatkozólag új szabályzatot terjesztett be, melyet azonban a város képviselőtestülete nem fogadott el teljes egészében. A polgármester a szabályzatot a hétfőnap tartandó rendkívül közgyűlésre is beterjesztte.

— Értekezlet aszfaltozás ügyében. Galambos Ignác dr. polgármester újabb aszfaltjárdák építése ügyében szombaton délelőtt értekezletet hívott össze, melyen azokat az utcákat akarják kijelölni, hol a kora tavasszal aszfalt gyalogjártót akarnak készíteni.

— Tisztújító közgyűlés. Makó város képviselőtestülete e hó 22-én azaz hétfőn délelőtt Hervay István alispán elnökle alatt tisztújító közgyűlést tart, mely alkalommal a városnál üresedésbe jött főszámvévi és adópenztári ellenőri állást töltik be. A tisztújító közgyűlés után Galambos Ignác dr. polgármester elnökle alatt rendkívül közgyűlés lesz, mikor az újonnan megválasztott tisztviselők havi fizetésén kívül néhány halasztást nem tűrő ügyet intéz el a város képviselő testülete.

— Pályázók a városnál. Makó városnál, mint ismeretes, üresedésbe jött a főszámvévi állás az által, hogy Gorcsa Pétert, ki ezt az állást betöltötte, városi tanácsjegyzővé választották meg. Eddig a főszámvévi állást Hajdu János városi alszámvévi töltötte be. A hírványul dotált állásra a pályázati határidő egy pár nap múlva le jár, mégis akad pályázó elég, mert az állásra Hajdu Jánoson kívül pályáztak: Balku István, Almássy Gyula és Barna Mihály. A majdan, illetve esetleg megüresedett alszámvévi állásra pedig Balku István, Krizsán Ferenc és Streboszký János adtak be pályázati kérvényeiket.

— Az izraelita nőegylet jótékonyasága. A makói izraelita nőegylet ma délután Dózsa Sámuelné elnökle alatt közgyűlést tartott. Ez a valóban humanus egyesület, mely igazán sok jótékonyaságot gyakorol arról tanácskozott, hogy miképen

lehet segíteni a tél által még nagyobb nyomorba jutott embertársainkon. A nőegylet tagjai mindannyian át voltak hatva attól a meggyőződésből, hogy télen hatványozottabban kell a jótékonyaságot gyakorolni, ezért a jótékony nőegylet első sorban kimondotta, hogy 42 szegény családot lát el tüzi fával. A további jótékonyaság gyakorlása céljából elhatározta a nőegylet azt is, hogy úgy mint más években, úgy ez évben is néhány tea-uzsonnát rendez egy korona belépő mellett. A tea uzsonnák tiszta jövedelmét szintén a szegények támogatására fordítják. Az első ilyen tea-uzsonnát e hó 27-én vasárnap délután tartják meg a kereskedők egyesületének tagas helyiségeiben. Az előző években ezek a tea-uzsonnák a mellett, hogy a humanus célt szolgálták, igen kellemes szórakozást nyújtottak a társadalom egy nagy és nem is tagolt csoportjának. Az idei tea-uzsonnák sem fognak a múlt évek mögött maradni.

— A járdák tisztán tartása. Csanádvármegye alispánja ma szigorú rendeletet küldött Makó városához, melyben a gyalogjárók tisztántartását teszi a város kötelességére.

— Tanácsülés. Makó város tanácsa holnap, pénteken délelőtt tartja meg rendes heti ülését Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével.

— Hitelesítő közgyűlés. A november havi közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet ma délelőtt hitelesítették Galambos Ignác dr. polgármester elnökle alatt.

— Meghívó. A „magyarországi kisbirtokosok országos szövetségének makói egyesülete e hó 20-án, vasárnap délután 3 órakor a szokott helyen rendkívül közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezuton hívja meg a vezetőség. Tárgy: Elnök és alelnök választása.

— Életveszélyes fenyegetés. Tóth Pálné ma délelőtt feljelentést tett a rendőrkapitányi hivatalnál, hogy Veréb Pál az ő férjét leövéssel fenyegeti. A feljelentés folytán a rendőrkapitány egy rendőrt küldött Veréb Pál lakására, kinek revolvert töltényekkel együtt elvette és a fenyegető ember ellen megindította az eljárást.

— Hütlén asszony. A történet nem makói, hanem szegedi. Történt pedig akként, hogy Koch Mórnét, egy kereskedő nejét megszöktette egyik alkalmazottja, valami Imfeld Lajos nevű fiatal ember. Ez azonban még nem bántotta volna a férjet, hanem az, hogy az asszony egy esomó ékszer és jó summa pénzt is elemelt. A férj feljelentése folytán az asszonyt Makon is körözik.

— Itt a kereskedelmi szerződés. Szerbiával ez év július 27-én megkötötte a kormány a kereskedelmi szerződést. Az erről szóló törvényjavaslatot ma terjesztette a Ház elé Hieronymi miniszter. A szerződés 1917-ig szól. Megokolásában kifejti a miniszter, hogy 1906 óta Magyarország és Ausztria tért vezető Szerbiában és a legnagyobb kedvezményekkel igyekszik a megszakadt kereskedelmi összeköttetést helyrehozni. Hogy a magyar kiviteli megerősödjék Szerbiában, bizonyos engedményeket kellett tenni a szerb behozatalnak. Tizenötezer darab szarvasmarhát és ötvenezer darab sertést hozhat be Szerbia a szerződés szerint. — Ez

azonban olyan csekély kontingens, a mi semmit se fog enyhíteni a husrágaságon.

— Holdfogyatkozás. Egy pohár jó bort, egy pár mulatni vágyó cimborára mindenkor akad és mégis vonzóbb ez, mint azon rendkívüli, esedős égi tűnemény, ami tegnap éjjel játszódott le az égboltozaton. Kevesen voltak fen, még kevesebben gyönyörködtek a nem mindennapi látványosságban. Az emberek legtöbbször békén aludtak esendes éjjeli álmát. Egy páran sajnálják otthagyni a kávéházat és csak igen kevés ember tudta megbecsülni azt a szerencsét, amelyben egy rövid emberi élet alatt alig akad egyszer is részünk. A holdfogyatkozás nem ép olyan ritka, de nem mindig jár vele az a csodás szép tiszta égbolt, úgy, hogy a holdfogyatkozás minden fázisa tisztán szemlélhető legyen. Az elmúlt éjjel, pontosan az a ujságok által előre hirdetett időben a tiszta kék égen uszó csillagok milliárdjától körülvevett, különösen szépen ragyogó hold egyik oldalán homályosulni kezdett. Aztán szinte szemmel láthatólag elenyészett a kerek forma és mindinkább kisebbedett a hold formája. Félhold alakot öltött, majd mint egy vékony kifli volt látható. Végül mint egy rózsaszín korong szélein tündöklő gyémánt úgy tűnt fel a hold végső maradványa. Aztán eltűnt teljesen a félhold és csak a homályos korong maradt meg és a rendesen látványban számban látható események közül melyen csodálkozva bámultunk a felére, amelynek a látvány iránt emberek tudnak maradni.

— A tanító egyesület. A csanádvármegyei tanító egyesület központi választmányára e hó 20-án ülést tart, melyen az Erzsébet királyné emlékére tett alapítvány kamatait itélik oda.

— Verekedő iparosok. Stern Jakab cipész mester az este valamint összevezetett a „Központi”-kávéházban Juhász Ferenc asztalos mesterrel. E közben Juhász Ferenc kiment az udvarra. Ezt az alkalmat arra használta fel Stern, hogy utána ment Juhásznak és egy bottal fejbe verte és rajta többrendbeli súlyos sérülést ejtett, melyeket Sass Bernát dr. kötözött be. Stern Jakab ellen súlyos testi sértés miatt indult meg az eljárás.

— Ifjusági gyűlés. A főgimnázium tanulóit segítő egyesület e hó 19-én (szombaton) délelőtt 9 órakor a főgimnázium tanári termében közgyűlést tart, melyre az egyesület tagjait ezuton hívja meg az elnökség. Tárgyak: 1. A segélyezések bejelentése. 2. Indítványok.

— Táncestély. A makói kereskedelmi alkalmazottak újonnan alakult egyesülete e hó 26-án, szombaton este 9 órakor tartja meg ideiglenes első táncestélyét, az „Uri Casino” emeleti nagytermében (a gimnáziummal szemben). Az előjelekből ítélve, e mulatság úgy fényességben, mint anyagi és erkölcsi sikerben kiváló lesz. A rendezőség a siker érdekében minden lehetőt követ, hogy vendégei az estélyen minden tekintetben fesztelennül és jól mulassanak.

— Iparos-bál. A makói iparos ifjuság, mint minden évben, úgy az idén is sikerültnek ígérkező Katalin táncestélyt rendez e hó 27-én a „Korona”-szálloda emeleti termében. A rendezőség ezuton is felkéri mindazokat, kik tévedésből meghí-

...st, ...tja, ...nden-terelték. ...on.) Elsősorban ...kiterjesztése ellen ...gásai. A szóbeli eljárás ...úsége tette, hogy nálunk ...a bírák nevelkedtek, a kik abban a hitben élnek, hogy ők nem jogot állapítanak meg, hanem igazságot szolgáltatnak. No, hát köszönöm a bíráknak ezt az igazságszolgáltatását.

Kelemen Samu: Hszen ez a kötelességük. A bírák keresik az igazságot.

Polónyi Géza: De még nem találták meg! (Mozgás.)

Simonyi-Semadam Sándor: A szóbeliség elvének kiterjesztése ellen szólnak a mostani gyakorlat is, továbbá az az elmélet is, hogy minden szóbeliségnek írásbeli megállapítás sz alapja. Ezután részletesen tárgyalja a javaslatot. Kifogása van a külső formája ellen, majd

a kereskedők ellen intéz támadást, mondván, hogy tizenyolemillió magyar érdekét akarják feláldozni néhány kereskedő érdekéért.

Kelemen Samu: Tizenyolemillió magyar: az más kérdés!

Simonyi-Semadam Sándor: Az angol alkotmány alaptétele, hogy senki illetékes bírósága elől el ne vonassák. Ezt akarja most nálunk megdönteni egy osztály, a mely elensége az előjogoknak, de a mely él ezzel a harmincszázötödös, jogi tévedés okozta előjogával.

Foglalkozik Székely igazságügy-miniszternek azzal a nyilatkozatával, melyet az tegnap tett az agrárius deputációnak. A miniszter szavait egyáltalában nem találja megnyugtatónak, mert őt egy gazdag, előkelő, befolyásos kereskedőmozgalma befolyásolta. Nem is ígérte meg a 22. §. reformálását, csak a 31. §-ba ígért egy kis módosítást.

Sándor Pál felel

Simonyi-Semadam Sándor: Sándor Pál képviselő ur a fejét csóválja erre.

Sándor Pál: Hát már ez se szabad? (Derűtség.)

Simonyi-Semadam Sándor: Sándor Pál ur a fejét csóválja és ezt értem, mert ő benne összpontosul most a kereskedői osztálynak ez a mozgalma a mely urrá lett minden vonalon és a mely nem tűr meg elentmondást.

Szmreócsányi György: Szegény Cserynt ki is tessékelték miatta! (Mozgás.)

Simonyi-Semadam Sándor: Rátér arra a különbségre, melyet a javaslat a bejegyzett és be nem jegyzett kereskedők közt tesz. Ez a különbség anyag előjogot statuál. Igen helyes, hogy kereskedőink ezekre az anyagi előnyökre fordítsák figyelmüket.

Gál Sándor: A melyek később meghozzák a bíróságot! (Derűtség és taps a baloldalon.)

vót nem kaptak, hogy ebbeli igényeket jelentsék be a rendezőség bármely tagjánál.

— Az őszi kiállítás meg kezdődött és minden raktáron lévő divat cikkek gyári árban árusítottak ki a *Pallagi cégnél*.

— Szép bajusz nyerhető a *Lukács féle „Glória bajuszpedrő”* által mely az eddigi bajuszpedrőket minden tekintetben felülmúlja. A bajuszt neveli, ápolja szépen tartja ugyanynyira, hogy rövid idő alatt az egész országban közkedvelt is lett. Kapható fehér, barna, fekete színben 30 és 20 filléres dobozokban. Készül Makón az aradi-utcai gyógyszerészeti laboratóriumban. Ugyan ott a gyógyszerárban kapható.

— **Anyakönyvi hírek.** *Házasságot kötöttek:* Borka Ferenc Baranyi Erzsébettel, Kiss Sándor Erdői Juliánával. — *Elhaltak:* Kakuja Rozsán 4 hónapos, Kallai Mária 15 hónapos, Kis Sándor 1 hónapos, Németh János 64 éves korában.

Párheti tanulás után **tisztességes megélhetést** biztosít magának az aki **vasalónőnek** 0000 jelentkezik 0000

Kadlecz László

Rádai-utcai vasalóintézetében.

Építkezésből visszamaradt 300 drb. elsőrendű, prima vályog napi áron eladó. Megtekinthető Kazinczy u. 3.

Váltóhamisító tisztviselő

Elítélt árvaszéki ülnök

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 17.

A múlt hónap elején — mint akkor megírtuk — jelentkezett a kecskeméti ügyészség vezetőjénél *Sebők József* ceglédi árvaszéki ülnök és kérte az ügyészt, hogy tartoztassák le, mert váltót hamisított. Elmondotta, hogy *Traub József* dr. és *Piros Gyula* ceglédi ügyvédek nevét ráhamisította két váltóra és a váltókat a Ceglédi Takarékpénztár-Egyesületnél leszámoltatta. Mikor a váltók lejártak, nem volt pénze a meghosszabbítására és ezért jelentkezett az ügyészségnél.

Sebőköt letartóztatták és ügyét szerdán tárgyalta a kecskeméti törvényszék. *Tóth Antal* törvényszéki bíró vezette a tárgyalást, az ügyész *Szabados László* dr. a védő *Hofmann Ottó* dr. volt.

A vádlott töredelmesen beismerte, hogy összesen körülbelül háromezer korona értékű váltót hamisított. Kevés volt a fizetése, de szeretett uriasan és kényelmesen élni. A ceglédi társaságokban mindenütt szerepelt és mivel nem volt vagyona, bűnös utra lépett.

Traub és *Piros* ügyvédek, akiknek nevére *Sebők* a váltókat hamisította, kijelentették, hogy a maguk részéről nem kívánják *Sebők* megbüntetését. A perbeszéd után a törvényszék *kilenc hónapi börtönnel* ítélte a vádlottat.

A vasuti átjáró ügye

Az érdekelték tárgyalása

— Lapunk tudósítójától —

Makó, nov. 17.

Többször megemlékeztünk már arról az ügyről, mely az Arad csanádi vasutársaság sinein át a Szentlőrinci szőlő földekre vezető átjáró körül kerekedett.

A hétfői városi közgyűlés is izgalmas tárgyalások között foglalkozott az esettel, mely hatóságunk jóvoltából abban csucsosodik ki, hogy ha így marad a helyzet, a Szentlőrinci szőlőbirtokosok csak óriási kerülővel lesznek kénytelenek ezután megközelíteni birtokaikat.

A hétfői közgyűlés azzal bizta meg a polgármestert, hogy az átjárók megnyitása véget szükséges eljárás haladéktalanul tegye meg.

A polgármester e közgyűlési utasítás folytán most a következő határozatot hozta ebben az ügyben:

Görbe Imre és társa indítványa az Arad-Csanádi egyesült vasutak makói állomásánál betiltott átjárás visszaállítására.

Határozat:

Makóváros képviselőtestületének folyó évi november hó 14 én hozott határozata folytán, mielőtt ebben az ügyben a vasut engedélyezési szabályrendelet szerint előírt eljárás megindítása iránt lépések tételnének, az átjárás betiltása miatt emelt panaszt az összes érdekelték meghallgatása mellett a helyszínen kívánom tárgyalni és lehetőleg közmegegyezéssel elintézni.

E végből megkeresem az Arad-Csanádi egyesült vasutak igazgatóságát, hogy a *folyó 26-ik napján délelőtt 9 órakor a helyszínen, Makón a vasuti állomásnál tartandó tárgyalásra* képviselőjét kiküldeni sziveskedjek — az érdekelték pedig ugyanoda Görbe Imre városi képviselő útján meghívom s a közigazgatási ügyészt és a városi főmérnököt megidézem.

Makó, 1910. évi november hó 16.

Dr. Galambos Ignác
polgármester.

Vagyis tehát a vasutársaságnak s a szőlőbirtokosoknak együttes meghallgatásával békésen akarja a polgármester elintézni a közönségünkre nézve sérelmes ügyet. E hó 26-án tehát tárgyalás lesz, a melyen minden Szentlőrinci birtokosnak joga lesz megjelenni és észrevételeit, kívánságait vagy kifogásait megtenni. Kívánatos, hogy a jogával éljen is az érdekelték.

Egy ügyes és megbízható

nyomdai segédmunkásné

— felvétetik —

Gaál László

könyvnyomdájában.

Kazinczy utca 3.

REGÉNY.

A zsidó kántor leánya.

Irta: Egy volt 48-as honvédtüzér.

(16)

Nyitra vármegyének minden negyedéves közgyűlésére Latabár jónévű színigazgató volt szerződötve társulatával, hogy az ülések tartama alatt a Szarvas-vendégfogadó nagytermében színelőadásokat tartson.

Már e tekintetben is Nyitra megye kivált ebbeli intézkedésével, hogy azoknak az előkelő gentri-családoknak, kik ilyenkor a megye székhelyén összpontosultak, ily nemes szórakoztatásáról gondoskodott.

De gondoskodott nem csak erkölcsileg, hanem eltekintve attól, hogy ilyenkor a messze távolról és közlőre a székhelyre beözönlött uri familiák nemcsak nap-nap után megtöltötték a színházat, hanem ezenfelül a színtársulat a vármegyétől évi ezer pengő forint szubvencióban részesült.

Hogy ezen idő alatt egyetlenegy előadásról sem maradt el a Singer-család és így Szidike sem, az természetes, mert a színészetnek pártolása és a család műveltsége s főleg magyar volta ezen kötelességgel tökéletes összhangban állt.

Szidike a színésznőkkel barátságot kötött. Végtelenül rokonszenvezett a színpaddal. Gyakran szívesen látott vendégek voltak az ő révén Singeréknél a színésznők, s ilyenkor otthon a pajzánkodás közben sokszor nem csak elárulta, de be is bizonyította játszi modorával előlük az ő alakító tehetségét: és kritikái fejtegetései azt a véleményt keltették fel a színésznőknél, hogy Szidikéből egy igazán temperamentumos szubrette színésznő valhatnék.

Ez a felfedezése a színésznőknek nem is maradt titokban. Megtudta tőlük ezt az élelmes Latabár színigazgató, aki mindent elkövetett, hogy mint műkedvelőnőt felleptesse hesse Szidikét.

Turcsányi Eduard a vármegye egyik gavallérja, aki Latabárnak jó akaró partfogója volt, Singeréknél mindent elkövetett, hogy birja reá Szidikét az akkori igen kedvelt „Ezred leánya” című énekes vigjáték czimszerepében leendő fellépésre.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

Gabonaárak.

Buza	— — —	9'70—9'80	K
Árpa	— — —	6'80—7'—	„
Zab	— — —	8'—	„
Uj-Tengeri	— — —	4'20—4'40	„

Az árak 50 kilónként korona értékben értendők.

Hagymaárak:

Vereshagyma	— — —	5'40—5'80	„
Foghagyma I. rendű	— — —	30—82	„
„ II. „	— — —	28—30	„

Az árak száz kilogramonként korona értékben értendők.

Két darab

teljesen jókarban levő fűszerkereskedőknek igen alkalmas

Kiszolgáló asztal (puld)

jutányosan **eladó.**

Kazinczy-utca 3 szám.

Föld eladás.

Az Ürmösben, a Gacsiban belől, a makói határszélen, (özv. Návay Cyörgyné-féle)

100 kis hold

elsőrendű fekete szántó föld 5—10—20 holdanként, vagy egytagban is, kedvező fizetési feltételek mellett szabadkézből

eladó.

Továbbá van 1 évi haszonbérletre kukorica és árpa vetés alá és 1 éves vetésű lucerna 00 10 éves haszonbérletre. 00

Értekezni lehet:

Kádár Sándorral,
Paradicsom-utca.

Fegyverjavító műhely Makó
0000 Szent István tér. 0000

Műhelyemben gyárilag végzek fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat. Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve.

Ugyanott ügyes fiúk TANONCUL felvétetnek.

Tisztelettel:

Halász Károly
fegyverműves.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló, koci és-butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzin, petrole-elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettési **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Órás-üzlet átvétel.

Alulírott van szerencsém Makó város és vidéke nagyérdemű közönségének tudomására hozni, hogy **Makón, a városházával szemben levő KRAJCSOVICS JÓZSEF-féle órás üzletet átvettem,** ahol elvállalok az órás és ékszerész szakmába vágó legkomplikáltabb javításokat és különlegességeket u. m.: összetörött és régi órákat, **chronometereket, 1/4 ismétlő zsebórákat és zsebweckereket** és mindennemű órák és ékszerek javítását biztosan és lelkis megismerés mellett javítok, a miről tanuskozik az is, hogy Makón egyik órás és ékszerész üzletben 8 évig voltam alkalmazva.

Hivatkozva sok éven át szerzett tapasztalataimra és szerény igényeimre, úgy javítok, mint új áruk-nál nagyon csekély haszonnal megelégszem. Minden egyes órát, legyen az javítás vagy új óra, magam fogom előre szabályozni, melyel biztosítom a n. é. közönséget, hogy egy fillér sem lesz hiába fizetve.

A nagybecsült közönség pártfogását tisztelettel kéri:

Szentmiklósi Ferenc.

Kereskedők figyelmébe!

Van szerencsém tudomására adni Makó város és környéke kereskedőinek, hogy könyvkötészetemben **csipke, szalag-se-lyem és nyakkendő** dobozokból nagy raktárt tartok és azt a lehető legolcsóbb áron árusítom. — Külön megrendelést 00—00 is elfogadok. 00—00

Tisztelettel

Bodor Sándor könyvkötő

Makó, Deák Ferenc-utca.

Ha ŐSZÜL a haja

000 Lukács-féle 000

Hajregenerátort

használja.

Teljesen ártalmatlan szer, mely rövid használat után vissza adja az őszhajnak eredeti színét, fiatalkori szépségét, rugékonyságát. Sem kezét, sem ruhát nem piszkít. Használati utasítás minden üvegen.

Kapható **egyedül**
Lukács Ferenc

Megváltó gyógyszerárában Aradi-u

A gépvásárló közönség figyelmébe!

Legjobb fajta lábballajtós és vasmorzsolókat, ujjonnan hitelesített mérlegeket és sulyokat, szecskavágókat, vízmentes ponyvákat és zsákokat; legújabb rendszerű Boblin karikahajós varrógépeket, éneklőgépeket, hanglemezeket és tüket szállít gyári árakban és kedvező fizetési feltételek mellett

Glück Samu

Csanád megye legnagyobb és legrégebb gépraktára

MAKÓ.

Véber & Bárány

gyógyszertára az „Isteni gondviseléshez“

Szegedi-utca **Makó** Szegedi-utca

Vegy-, gyógyszerész- és higiénikus készítmények.

Mindennemű híres belföldi és külföldi engedélyezett gyógyszerész-különlegességek — kötszerek — gummi-, pipere cikkek nagy raktára. Különösen ajánljuk az általunk készített legjobb hatású

arc- és kézapoló **Ibolya-crémet**

mely 2—3 nap alatt minden arczot fehérré, simává s üdévé varázsol.

Ára: Az Ibolya Arc-crémnek 1 korona.
Az Ibolya Arckenőcsnek 1 korona.
Az Ibolya Szappannak 70 fillér.

Nincs most

más gondja a hölgyeknek, mint hogy

kabát

vagy

felöltő

szükségletét beszeresse, melyet csak akkor vegyen meg, ha már megnézte

Király Lajos

női divat nagyáruháza raktárát.